

dr hab. Halina Barwicka
Bydgoszcz

Ocena dorobku naukowego dr Moniki Famielec w związku z postępowaniem habilitacyjnym

przygotowana zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Ocena rozprawy habilitacyjnej

Jako swoje najważniejsze osiągnięcie naukowe dr Monika Famielec wskazała monografię *Урбанонимы города Бреста XX века*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2018, 292 ss.

Badania, które podjęła Autorka, dotyczą problematyki onomastyki słowiańskiej, a ujmując ściśle, poświęcone są nazewnictwu miejskiemu obszaru pogranicza polsko-wschodniosłowiańskiego.

Zagadnienia kultury pogranicza cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem badaczy różnych dyscyplin naukowych: historyków, geografów, etnografów, językoznawców, literaturoznawców, muzealników, ale też tzw. zwykłych ludzi – mieszkańców pogranicza dążących do zdefiniowania swojej tożsamości, zidentyfikowania kodu kulturowego społeczności, do której należą, niekiedy do rozszyfrowania rodzinnych zagadek czy tajemnic.

Niniejsza monografia wpisuje się w obszar badań językowo-kulturowych na szerokim tle historycznym. Materiał analizy stanowią urbanonimy Brześcia, jednego z największych i – z historycznego punktu widzenia – najważniejszych miast Białorusi. Miasto w ciągu swojej tysiącletniej historii należało do kilku systemów polityczno-społecznych (księstw czy państw), co powodowało zmianę nazwy samego miasta, a także jego miejskiego systemu nazewniczego. Zmiany takie zwykle budzą zaciekawienie i powodują chęć zgłębiania ich

charakteru i motywów. Tak więc nazwy pogranicza etnicznego stanowią atrakcyjny obiekt obserwacji, dlatego wybór tematu rozprawy uważam za ważny, zasługujący na wnikliwą penetrację.

Rozprawa ma przede wszystkim charakter materiałowy, choć oparta jest na dobrym podłożu teoretycznym. Jego obszar jest odpowiednio zarysowany i omówiony we wstępie. Autorka wychodzi od pojęć ogólnych; pisze o miejscu urbanonimii w onomastce, przedstawia problematykę wschodniosłowiańskiej urbanonimii ze szczególnym uwzględnieniem urbanonimii białoruskiej, wykazuje przy tym dobrą orientację w literaturze przedmiotu: przywołuje autorów fundamentalnych prac z tej dziedziny (А. Суперанская, А. Мезенко, Е. Поспелов, К. Handke) oraz licznych artykułów, w których omówiono systemy nazewnicze wielu miast, przede wszystkim białoruskich, rosyjskich i polskich.

Celem rozprawy – według deklaracji Autorki – jest stworzenie korpusu urbanonimów Brześcia funkcjonujących w XX wieku, ich wyczerpujący opis (analiza semantyczna i strukturalna z uwzględnieniem szerokiego tła historycznego, etnograficznego i społecznego). Materiał badawczy stanowią zatem nazwy ulic, alei, bulwarów, zaułków, placów ze wszystkimi zmianami, które następowały w okresie stu lat minionego wieku. Bogaty korpus nazw (1543 jednostki) został zebrany z 80. różnorodnych źródeł. Są to oficjalne dokumenty organów władz miejskich, dokumenty kartograficzne, roczniki i plany miasta, informatory, przewodniki, kroniki miejskie, spisy ulic i wiele innych. Materiał został zgromadzony bardzo skrupulatnie podczas kwerend w archiwach miejskich i państwowych, bibliotekach naukowych, muzeach. Wszystkie źródła są starannie udokumentowane, co zostało odnotowane w bogatych przypisach oraz w wykazie na końcu książki.

Konstrukcja omawianej rozprawy jest przejrzysta, merytorycznie uzasadniona: składa się ze wstępu, siedmiu rozdziałów, zakończenia, bibliografii, wykazu źródeł, indeksu omówionych nazw obiektów miejskich oraz streszczeń w języku polskim, białoruskim i angielskim.

Rozdział pierwszy – *Город Брест и города современной Беларуси. Исторический очерк* – stanowi ważne wprowadzenie do badań językowo-kulturowych. Habilitantka słusznie zauważa, że trudno byłoby analizować nazwy przestrzeni miejskiej bez odwoływania się do historii i kultury miasta, zatem w omawianym szkicu przedstawia Brześć w szerokim kontekście historycznym na tle innych białoruskich miast w okresie IX-XX wieku. Bezspornie tło pozajęzykowe w tego rodzaju badaniach odgrywa znaczącą rolę, co znalazło wyraźne potwierdzenie w analizie Autorki.

W pięciu podrozdziałach tej części monografii w zwięzłej formie zaprezentowano fragment dziejów Białorusi, wojny i konflikty, w których uczestniczyła, z podkreśleniem ich wpływu na rozwój miast. Następnie przedstawiono zarys urbanistyki miast tego okresu, a także opisano fakt powstania Brześcia z jednoczesnym objaśnieniem znaczenia toponimu *Брест* wraz z jego historycznymi wariantami (*Бебестъе*, *Бебест*). Wielokrotna zmiana przynależności miasta do różnych systemów społeczno-politycznych (Ruś Kijowska, Wielkie Księstwo Litewskie, Rzeczpospolita, Białoruska Republika Radziecka, okres okupacji hitlerowskiej, Republika Białoruś) powodowała nie tylko zmianę roli tego miasta w dziejach Białorusi, ale także zmianę nazewnictwa miejskiego.

Poszczególne etapy w historii Białorusi i w rozwoju strategicznie ważnego miasta, jakim jest Brześć, stały się podstawą struktury zasadniczej – analitycznej – części rozprawy. Stanowi ją sześć rozdziałów: *Город Брест-Литовск (1900-1919 гг.)*, *Город Брест-над-Бугом (1919-1939 гг.)*, *Город Брест (1939-1941 гг.)*, *Город Брест (1941-1944 гг.)*, *Город Брест (1944-1991 гг.)*, *Город Брест (1991-2000 гг.)*. Jak można zauważyć, miasto w tych okresach trzykrotnie zmieniał swoją nazwę w zależności od tego, do jakiej struktury państwowej należało, kto nad nim panował.

Rozdziały 2-7 zbudowane są według jednakowego schematu, zgodnie z którym część analityczna jest poprzedzona krótką informacją historyczną o mieście, po niej w porządku alfabetycznym podano wykaz ulic miasta funkcjonujących w poszczególnych okresach. Nazwy ulic, alei, placów, zaułków itd. (wraz z wariantami graficznymi w języku polskim, rosyjskim, niemieckim, ukraińskim) zostały ujęte w postaci artykułów hasłowych typowych dla specjalnego słownika onomastycznego. To bardzo dobre ujęcie, porządkujące materiał, sprzyjające orientacji w gąszczu onimów, zwłaszcza gdy zważyć, że dany obiekt kilkakrotnie zmieniał nazwę, w wielu wypadkach wracano do pierwotnie nadanej nazwy itp. W takiej propozycji Badaczki w kwestii gromadzenia materiału nic nie ujdzie uwagi, trafnym sposobem prezentacji materiału jest zaznaczenie w jednym hasle słownikowym onimu, który funkcjonował w Brześciu w innym historycznym okresie jego istnienia, np. ulica Mościckiego (poprzednio *9-Lutego ulica*), ulica Piłsudskiego (*Думская площадь*), ulica Sienkiewicza (*Московская улица*). Takie rozwiązanie nie tylko ma znaczenie dla dokumentacji topograficznej, ale także wskazuje na priorytety w aktach nazewniczych, jakie mieli poszczególni włodarze tego miasta. O rzetelności pracy Autorki świadczy fakt, że nie pomijała żadnych – nawet najdrobniejszych – informacji w tworzeniu rejestru urbanonimów. Zwróć tu uwagę na pewien szczegół, który Habilitantka bierze pod uwagę: w przypisie

356. podana jest szczegółowa informacja o nazwach obiektów miejskich, które w jednym okresie historii miasta były postrzegane jako jeden obiekt, a w innym jako dwa przecięte inną ulicą (zob. „На карте (RMB, 104-105) обозначены два отдельных объекта, пересеченных улицей Гоголя: *улица Петровская и улица Мясная*. Зато на карте ОРМВ (периода 1922-1939 гг.) засвидетельствована лишь улица Piotrowska”, s. 83). Tak więc hasła słownikowe zawierają bogatą, różnorodną informację: po nazwie ulicy podano wszystkie źródła, w których ona występuje, datę pojawienia się nazwy i objaśnienie jej motywacji. Dzięki skrupulatnie zebranych informacjom powstały swego rodzaju „metryczki” onimów, które stanowią cenny, wiarygodny materiał dokumentacyjny.

Kolejne dwie części to analiza semantyczna i strukturalna urbanonimów. Analizę semantyczną nazw ulic i placów Habilitantka opiera przede wszystkim na koncepcji dwóch wybitnych badaczek nazewnictwa miejskiego: białoruskiej uczzonej Anny Miezenko oraz znanej polskiej specjalistki w zakresie toponimii miejskiej Kwiryny Handke. Typologia i klasyfikacja nazw ulic obydwu uczonych została twórczo wykorzystana przez Habilitantkę, co pozwoliło Jej stworzyć szczegółowy opis liniowych obiektów miejskich Brześcia. Obok wręcz kanonicznych rozpraw autorstwa wymienionych wyżej uczonych, Autorka wykorzystała dane zawarte w dysertacji Mariny Dorofieenko, pracy, która pojawiła się przed kilkoma laty, zatem przyniosła nowe spojrzenie na badany przedmiot i pozwoliła wzbogacić typizację onimów.

Globalne spojrzenie na grupy semantyczne nazw miejskich pozwala dostrzec tendencje w procesach nazewniczych; wyłania się z tego obraz miasta, w którym nazwy ulic, placów, bulwarów itp. wskazują na właściwości terenu, lokalizację obiektów oświaty, nauki, kultury i w dużej mierze na stosunek do zmian polityczno-społecznych kraju. W urbanonimach jest wyraźne nawiązanie do faktów historycznych, do wojen, do wybitnych postaci, zatem nazwy miejskie mówią o priorytetach mieszkańców, o patriotyzmie, o przywiązaniu do symboli miasta. Z drugiej strony w pewnych okresach rozwoju Brześcia w nazewnictwie miejskim widoczna jest silna ideologizacja. Zaproponowany przez Autorkę podział urbanonimów związany ze zmianą przynależności miasta do różnych państw pozwala prześledzić proces kształtowania się nazw miejskich pod wpływem czynników pozajęzykowych.

W interpretacji semantycznej Autorka nie uniknęła pewnych niekonsekwencji czy niejasności. Wątpliwości budzi przypisanie niektórych nazw ulic do niewłaściwych – moim zdaniem – grup semantycznych, np. dlaczego *Przeskok* (s. 84), *Больничный переулок* (s.

100) to nazwy-metafory? Czy *Нефтяная улица* jest związana z „созданным человеком объектом”, (s. 192), przecież нефть to surowiec mineralny, kopalina, *Кирпичная улица* – według Badaczki – jest motywowana „населенным пунктом” (s. 192), *Встречная улица* – odnosi się do „эмоционально-характерологических признаков объекта” (s. 226), *Армейская* i *Баррикадная улицы* – mają związek z „абстрактным понятием” (s. 226). Motywacja innych nazw jest określona bardzo ogólnie, np. *Бронзовая улица* (s. 73), *улица Граничная* (s. 75) figurują w grupie „название по особенностям самого объекта”, ta ostatnia mogłaby być włączona do kategorii „место расположения улицы” (w innym miejscu monografii Autorka wyodrębniła taką grupę). Niejasna jest decyzja o włączeniu nazwy *Poleska* do grupy związanej z obiektami „различных городских служб” (s. 93). W podgrupie wskazującej na „пространственные параметры” występuje *улица Крótka*, a w podgrupie „размер” - *улице Ciasna*, *Mała*, *Широкая*, wydaje się, że można by te podgrupy połączyć, *Wąska*, *Ukośna* należą do grupy „по особенностям самого объекта”, podczas gdy w innym fragmencie rozprawy jest bardzo konkretna podgrupa „по конфигурации”, do takiej kategorii zakwalifikowano nazwę *улица Кривая*.

W podsumowaniu części semantycznej każdego rozdziału Autorka skupia się na danych statystycznych (ile było nazw ulic, ile placów, zaułków, bulwarów itp.). Statystyka nie jest tu najważniejszym aspektem badań, dlatego we wnioskach ważniejsze byłoby wyodrębnienie znamienych nazw ulic dla każdego okresu, nazw „mówiących” o epoce, świadczących o motywacjach nazewniczych na poszczególnych etapach rozwoju miasta. Pozwoliłoby to wyraźnie wiązać nazwy obiektów miejskich z każdym okresem historycznym miasta. Zrozumiałe, że czytelnik zauważa, że jedne zmiany są oczywiste, przewidywalne, np. silnie zideologizowane urbanonimy z okresu radzieckiego czy poddane germanizacji z okresu okupacji niemieckiej, dostrzega stosunkowo mało nazw nawiązujących do realiów niemieckich. Z kolei zdumiewa, że w okresie suwerennej Republiki Białorusi niewiele nazw odnosi się do własnej historii czy kultury (spośród 81 zaledwie kilka, np. *улица Максима Богдановича*, *Я. Купалы* i dość uniwersalny onim *улица Защитников Отечества*). Warto byłoby postawić pytanie, czy są w tym zauważalne motywy psychologiczne, socjologiczne, czy można ten fakt objaśnić sprawami mentalności Białorusinów?

O dominujących i charakterystycznych dla każdego okresu istnienia miasta nazwach Autorka pisze w *Zakończeniu* monografii i podkreśla, w jaki sposób odzwierciedlają one dramatyczną historię Brześcia, jego pograniczny charakter. Nie wyklucza to umieszczenia

bezpośrednio pod analizą semantyczną urbanonimów w poszczególnych rozdziałach krótkiego podsumowania tematycznego, co ułatwiłoby obserwacje porównawcze materiału.

Trzecia część rozdziałów 2-7 poświęcona jest analizie strukturalnej onimów. Jej podstawę teoretyczną stanowią przyjęte w literaturze onomastycznej schematy klasyfikacyjne Kwiryny Handke i Anny Miezenko. Te części rozprawy znacznie różnią się od omówionych wyżej. Nie mogę ich uznać za udane. Nie mam zastrzeżeń do klasyfikacji tych nazw, wszak oparto ją na schematach strukturalnych uznanych badaczek. Moje uwagi krytyczne dotyczą realizacji pewnej części analizy, która sprawia wrażenie przygotowanej w pośpiechu, zawiera sporo błędów. Niekiedy są to błędy podstawowe, w niektórych sytuacjach można by zakładać, że zdarzył się „wypadek przy pracy”, jednak ich powtarzalność temu przeczy. Zatem mowa tu nie o drobnych pomyłkach, które do monografii wkradły się przez przeoczenie, lecz o oczywistych błędach. Dodam, że te same błędy pojawiają się w kilku miejscach rozprawy. Nawiasem zauważę, że Autorka niepotrzebnie w poszczególnych rozdziałach umieszcza te same nazwy. W częściach dotyczących struktury urbanonimów nie ma takiej potrzeby, gdyż niezależnie od tego, czy nazwa miejska była nowa na przykład w 1945 roku, czy funkcjonowała już wcześniej lub później, tym samym była przyporządkowana do różnych okresów w przyjętej przez Autorkę periodyzacji, jej struktura pozostała taka sama. W analizie strukturalnej widzę niemały chaos. Autorce sprawiało trudność wyodrębnienie właściwych elementów słowotwórczych wchodzących w skład utworzonego onimu, np. do grupy z sufiksem *-ск-* włączono nazwy *Журавецкий переулок*, *Луцкая*, *Речицкая*, *Мухавецкая*, *Косицкая*, *Чернявчицкая*, *Вузовская*, *Комбинатовская* (w dwóch ostatnich mamy rozszerzony wariant *-овск-*); do grupy z sufiksem *-sk-* zaliczono nazwy *Бiałostocka*, *Bracka*, *Strzelecka*; w urbanonimach *Авиационная*, *Революционная* Autorka wyodrębnia sufiks *-н-* gdy występuje w nich sufiks *-онн-*, w nazwach *Театральная*, *Центральная*, *Журавлиная*, *Тополиная*, *Торфяная* także wskazano sufiks *-н-*, tymczasem chodzi o sufiksy *-альн-*, *-ин-*, *-ян-*; w grupie nazw „antroponim w formie dopełniacza l. poj.” znalazły się nazwy *Гастелло*, *Лазо*, *Короленко*, *Осипенко*, *Орджоникидзе*, *Пархоменко*, *Фрунзе*, *Шевченко* (s. 198, 228, 229), w nazwie *ul. Legionów* Autorka wyodrębnia sufiks *-н-*. Takie błędy nie mają prawa znaleźć się w rozprawie habilitacyjnej. Podsumowując tę część pracy, stwierdzam, że błędne decyzje Autorki, które wskazałam wyżej, znacząco obniżają poziom merytoryczny książki.

W recenzowanej książce wyróżniłabym dwie płaszczyzny: popularną, o charakterze przewodnika i językoznawczą. Ta pierwsza jest ciekawa, wnosząca wkład w badanie onomastyki miejskiej, ta druga zaś zawiera zbyt dużo błędów, które wykazują braki w profesjonalnym przygotowaniu Autorki.

Rozprawa nie jest pozbawiona błędów językowych, głównie gramatycznych, ale także ortograficznych, oto przykłady: ним владели (s. 49), значительно меньше количество (s. 69), годоним упоминающий „Кровавое воскресенье” (s. 118), название от некоторых парод ив (s. 171), подписано Ленином (s. 234), вела в направлении Koszarów (s. 77), такие планы репрезентуют (s. 40), *Нуская улица* (s. 109, 132). Inny błąd – Он [Суворов] руководил боевыми действиями [...] во второй половине XVII в. (s. 183).

Ocena istotnej aktywności naukowej kandydata

Zainteresowania naukowe Habilitantki to mikrotoponimia (nazwy geograficzne) i przede wszystkim nazewnictwo miejskie. Tematyka ta znalazła odzwierciedlenie w referatach wygłoszonych na 18. konferencjach naukowych: 7. krajowych (Białystok, Bydgoszcz, Lublin, Kraków, Olsztyn) oraz 11. zagranicznych, na Białorusi i Łotwie. Referaty te zostały następnie opublikowane w materiałach pokonferencyjnych.

Dorobek naukowy dr Moniki Famielec obejmuje łącznie 41 pozycji, ich liczba wywołuje pozytywną reakcję, jednak analiza tekstów taką ocenę osłabia. Wykaz zawiera jedną monografię (rozprawa habilitacyjna), 25 artykułów, 9 recenzji i 7 sprawozdań z konferencji naukowych. Spośród 25. artykułów 16 opublikowano w tomach pokonferencyjnych, 7 kolejnych w czasopiśmie naukowych, takich jak „Onomastica” (jeden), „Białorutenistyka Białostocka”, „Studia Wschodniosłowiańskie”, „Białostockie Archiwum Językowe” oraz w zbiorach uczelnianych (jeden w tomie jubileuszowym wydanym przez Uniwersytet w Białymstoku) i jeden w zbiorze prac koła naukowego studentów Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Są to publikacje monotematyczne, wszystkie dotyczą mikrotoponimii. Można by uznać taką sytuację za właściwą, znamy przecież badaczy zajmujących się dość wąską problematyką, jednak mam na myśli badania prowadzone dogłębnie, wieloaspektowo, na różnym materiale. W odniesieniu do prac dr M. Famielec tego powiedzieć nie sposób, w Jej wykazie bowiem wymieniono 8 artykułów dotyczących mikrotoponimów powiatu ełckiego i 15 poświęconych nazewnictwu miejskiemu. Problematyka tych pierwszych była przedmiotem rozprawy doktorskiej Habilitantki, zatem materiał został już wcześniej opisany. Monotematyczność publikacji

Kandydatki przejawia się także w tym, że w 12. z nich – niedużych objętościowo (3-5 stron) – dokonano analizy urbanonimów jednego miasta, czyli Brześcia, jest też tekst dotyczący urbanonimów Pińska (*Семантика исторических названий улиц Пинска*) oraz nazw trójmiejskich osiedli mieszkaniowych (*Kreacje nazewnicze trójmiejskich osiedli mieszkaniowych*).

Po ocenie ilościowej przejdę do meritum. Spośród artykułów pierwszej grupy pozytywnie wyróżniam tekst *Nazwy toni rybackich wybranych jezior gminy Stare Juchy w powiecie elckim*. Jego wartość stanowi zebrany przez Autorkę materiał, czyli 62 nazwy toni trzech jezior. Są to nierejestrowane dotąd nazwy potoczne funkcjonujące w języku rybaków, tym cenniejsze, że ich odpowiedników brakuje w źródłach pisanych, zatem stanowią jedyną dokumentację zasobu słownictwa, które zawiera informacje o właściwościach opisywanych jezior, charakterze toni, o gatunkach ryb. Warsztat badawczy zaprezentowany w omawianym artykule w zakresie eksploracji terenowej znalazł następnie zastosowanie podczas przygotowania książki habilitacyjnej.

W artykułach poświęconych nazewnictwu miejskiemu Autorka omawia nazwy ulic ujętych w bloki tematyczne, np. *Analiza semantyczna urbanonimów Brześcia w ujęciu historycznym*, *Память города – следы Великой Отечественной войны в названиях брестских улиц*. Ich kompozycja jest podobna, we wprowadzeniu do pierwszego artykułu Autorka pisze o położeniu miasta, jego znaczeniu w dziejach Białorusi, przywołuje historyczne nazwy miasta, następnie poddaje analizie semantycznej placeonimy (urbanonimy historyczne) zaczerpnięte ze słownika Anny Miezenki. Omówiono nazwy ulic, które dokumentują obecność znaczących dla miasta obiektów czy odzwierciedlają elementy topograficzne, socjologiczne, etniczne. Drugi artykuł także otwiera rys historyczny – krótka informacja o losach Brześcia w czasie II wojny światowej. Nazwy upamiętniające ten fakt to przede wszystkim nazwy związane z uczestnikami i dowódcami czasu wojny, datami bitew. Autorka swoją analizę opiera na klasyfikacji semantycznej Anny Miezenki. Jak można zauważyć, publikacje tej badaczki stanowią ważną, by nie powiedzieć podstawową, bazę materiałową artykułów dr Moniki Famielec. Dodam, że w tej pracy starannie udokumentowano wszelkie zmiany w nazewnictwie ulic Brześcia.

Pozostałe pozycje pomijam w swojej ocenie, te trzy-pięć-stronicowe teksty mają charakter niedużych szkiców czy tez, z których materiał znalazł się w rozprawie habilitacyjnej. Jak łatwo zauważyć, jest to dorobek nader skromny.

Podsumowując tę część osiągnięć Kandydatki, uważam, że przedstawione prace są niewystarczające w postępowaniu habilitacyjnym.

Innego rodzaju aktywność Habilitantki to udział w programie stypendialnym Erasmus+ (Uniwersytet w Tartu), staże językowe (w Instytucie Języka Rosyjskiego im. A.S. Puszkina w Moskwie, dwukrotnie na Uniwersytecie im. A.S. Puszkina w Brześciu oraz na Uniwersytecie im. I. Kanta w Kaliningradzie). Habilitantka była współorganizatorką Międzynarodowego seminarium naukowego *Język i rzeczywistość społeczna*, Bydgoszcz 2009, współorganizatorką sesji tematycznych na dwóch międzynarodowych konferencjach studenckich w Brześciu. Ponadto zaopiniowała autoreferaty dwóch rozpraw doktorskich obronionych w Mińsku w 2005 i w 2009 roku. W zakresie popularyzacji nauki dr M. Famielec wygłosiła wykład na temat *Nazwy terenowe powiatu ełckiego jako świadectwo historii regionu* na Wałęckim Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Wałczu (2011).

Działalność dydaktyczna dr Moniki Famielec także jest dość skromna: promotor 7. i recenzent około 30. prac licencjackich oraz opiekun studentów w czasie praktyki językowej w Instytucie Języka Rosyjskiego im. A.S. Puszkina w Moskwie i na Uniwersytecie i. I. Kanta w Kaliningradzie.

Konkluzja

Biorąc pod uwagę wymienione wyżej uwagi, stwierdzam, że dorobek naukowy Kandydatki nie spełnia kryteriów wymienionych w Ustawie, zatem nie mogę poprzeć wniosku dr Moniki Famielec o nadanie Jej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dziedzinie językoznawstwa. Swoją ocenę przedkładam komisji habilitacyjnej w celu skierowania jej do dalszego postępowania.

Bydgoszcz, 8 czerwca 2020 r.

